

BELEEF

DE

STIJL

8 kunstenaars | 8 workshops | 300 leerlingen

1 september - 1 november 2017

Gerrit Rietveld College Utrecht

PERFORMING IN STYLE

1/8

Wolf Aartsen

In een serie intensieve (inter)actieve lessen maken de leerlingen kennis met schilderen, ruimtelijk werk, geluid en tekst. We werken toe naar een live performance-Gesamtkunstwerk waarbinnen iedere leerling een gelijkwaardige rol zal vervullen. Diegenen die zich bij de Stijl aansloten onderwierpen hun creativiteit aan specifieke regels. Vanuit de gedachte dat de starheid van deze wetten de geest flexibel maakt, ontwikkelen we ook de inhoud van de lessen binnen kaders van onder andere tijd, kleur en vorm. We doen improvisatie en concentratie oefeningen en leren comfortabel te zijn met de lichamelijke en creativiteit van onszelf en die van elkaar. Door middel van samenwerking gaan we proberen de eigen positie te versterken.

www.wolfaartsen.com

UTOPISCHE TYPOGRAFIE

2/8

Vincent de Boer

Met mijn lesprogramma sla ik een brug tussen mijn aanpak in mijn werk en de aanpak van De Stijl. De leerlingen gaan op pad, gewapend met wegwerp camera's. Ze maken foto's van vormen die ze zien om zich heen. Later maken ze ook foto's van typografie die ze zien om zich heen. We gebruiken de wegwerp camera omdat de leerlingen moeten nadenken over de keuzes: niet oneindig veel foto's zoals we dat nu gewend zijn. De foto's die ze hebben gemaakt gebruiken ze om beelden te tekenen met vlakken en lijnen. Ook de gefotografeerde typografie wordt nagetekend, of opgebouwd met vlakken en lijnen. Zo leren ze tekst te zien als beeld. Later maken ze met deze letters woorden en een volledig alfabet. Met het ontwerpen van een woord in experimentele of abstracte typografie laat ik ze nadenken welke vorm past bij welke boodschap. Hoe transporteer je een gevoel met slechts vormpjes? Als ze vervolgens een volledig alfabet maken, leren ze nadenken over onze visuele communicatie: passen alle letters en vormen bij elkaar? Wat is nog te begrijpen en wat is te gek? Wat is over 1000 jaar het alfabet?

www.vincentdeboer.nl

ZINE/ DE DYNAMIEK VAN RITME EN REPRODUCTIE

3/8

Mitchel Breed

Voor mij was het besluit om kunstenaar te willen worden een heel concreet moment, waarop mijn hele idee over kunst op zijn kop kwam te staan. Van steriel, stoffig en saai werd het opeens dynamisch, spannend en inspirerend. Tegenwoordig probeer ik, net als de kunstenaars van de Stijl, hieraan vorm te geven vanuit mijn studiopraktijk. Steeds meer wordt dat een wereld, waaruit ik niet zozeer werken bedenk, maar werken ontstaan. Het maken van tekeningen, schilderijen en collages is eigenlijk een manier geworden om op een vrije manier over abstracte concepten te kunnen reflecteren. Die voeg ik vervolgens samen tot boekjes, zodat ideeën en ontdekkingen met vrienden kunnen worden gedeeld. Exact dit proces wil ik met de leerlingen gaan uitvoeren. Net als de kunstenaars van de Stijl hun "wereld(en)" samenpersten in de vorm van een tijdschrift is het de bedoeling dat de leerlingen dat in de vorm van een Zine gestalte gaan geven. Hoe maak je door ritme, herhaling en associatieve verbanden een "eigen" wereld voelbaar? En hoe zet je een boekje in als vorm, om deze wereld communiceerbaar te maken?

www.mitchelbreed.nl

-DYNAMIEK
-COMPOSITIE

STILSTAAN BIJ MONDRIAAN

4/8

Maarten Dekker

Het voornaamste doel van dit lesprogramma is het kennismaken met de 'diepte' van Mondriaans werk en ideeën. Deze poging om wat dichterbij Mondriaan te komen, is ook een poging om wat dichterbij De Stijl te komen. Maar naast het stil staan en nadenken over Mondriaan, is het vooral van belang om zelf te gaan maken; dat is uiteindelijk de beste manier om de inmiddels honderdjarige traditie echt eer aan te doen! De leerlingen zullen dit doen door een eigen abstracte beeldtaal te ontwikkelen, die hun eigen belevingswereld weerspiegelt. Enkele aan Mondriaan ontleende principes zullen dit door het programma heen in goede banen leiden: 'doel en realiteit', 'abstractie en beeldelementen' én 'componeren en verhoudingen'. Hoe kun je in navolging van Mondriaan een eigen abstracte beeldtaal ontwikkelen die jouw kijk op de (toekomstige) wereld weerspiegelt?

www.maartendekker.com

DE STIJL OP KAMERTEMPERATUUR/ BART VAN DER LECK

5/8

Koen Doodeman

In dit lesprogramma onderzoekt de leerling aan de hand van het werk van Bart van der Leck de grens tussen figuratie en abstractie: hoe ontwikkel je een beeld van het een naar het ander en hoe maak je het middels stileren eigen?

Er wordt een open vraag gesteld over de waarde en functie van beeld door op verschillende dragers te werken: van schilderij tot toegepast ontwerp.

Vanaf wanneer is een beeld decoratief en tot wanneer blijft het overeind als zelfstandig beeld? Alle leerlingen werken individueel aan een semi-abstract /gestileerd beeld in de geest van Bart van der Leck. In deel twee van het programma werkt de klas aan een zithoek als groepsproject waarin iedere leerling zijn/haar ontwerp overzet op een meubelstuk of onderdeel van een zithoek.

www.koendoodeman.nl

EXPERIMENT MET FILM EN KLEUR

6/8

Lex Hoogendam

In het kader van het 100-jarige bestaan van de kunststroming "De Stijl" maken de leerlingen een film met alleen primaire kleuren. De Stijl maakt gebruik van een minimum aan kleuren (primaire kleuren, gecombineerd met zwart, wit en grijs) en kenmerkt zich door eenvoud en abstractie.

De leerlingen gaan in deze lessenreeks experimenteren met een vooraf toegewezen primaire kleur. Stap voor stap werken zij toe naar het maken van een korte experimentele film met hun kleur als uitgangspunt. Aan de hand van videomateriaal uit de afgelopen 100 jaar worden de leerlingen bewust gemaakt van alle mogelijkheden van film en kleur én staat het inspireren, kennismaking met technieken en kunstenaars/studenten uit het veld centraal in dit lesprogramma.

www.lexhoogendam.hotglue.me

PROFESSIONEEL SPEELTUIN VANDALISME

7/8

Cecilia Rebergen

Tijdens dit lesprogramma gaan de leerlingen kennismaken met een werkmethode die voor veel hedendaagse kunstenaars essentieel is voor het maken van sculpturen die verbazen. Ingrediënt één is het vinden van een geschikt materiaal. Het materiaal moet voldoende volume hebben, een kleur/textuur/associatie hebben die helder naar voren treed en het materiaal moet niet te duur zijn. Ingrediënt twee is de bewerking van dit materiaal. Met een heldere, simpele ingreep wordt het materiaal getransformeerd tot een kunstwerk. De associatie tussen het materiaal en de ingreep levert een resultaat op dat vervreemdend werkt en aan het denken zet. Er zijn vele voorbeelden van hedendaagse kunstenaars die op deze manier te werk gaan. Na afloop van de lessenserie is de school een beeldenpark rijker, maar ook hebben de leerlingen geproefd van de lol die je kan hebben in een beeldend proces en de voorbereiding daarvan.

www.ceciliarebergen.nl

IK BEN HET WERK OP DE SPIJKER ZAT!

8/8

Jop Vissers Vorstenbosch

De stijl wordt vaak slechts gezien als primaire kleuren, horizontale vlakken, vierkante vlakken, geometrie. Dit zijn de looks van de Stijl. Inhoudelijk is er natuurlijk veel meer dan de simpele vormen. Binnen het gedachtegoed van de Stijl was uniformiteit het streven. Als het aan hen lag werd niet alleen een schilderij opgehangen. Ook de wereld rondom het schilderij moest uit dezelfde helderheid gaan bestaan. Dit schilderij kon niet hangen in een ruimte met tierlantijntjes, versiering en afleidende kleuren! Meubels, kleding, architectuur, infrastructuur. Dit alleen onder de strenge voorwaarden en wetgeving van de Stijl. Geen ruis! Geen afwijkende kleuren! Geen diagonalen! Hierdoor zou de wereld helder en overzichtelijk worden en de mens zuiver. Het idee dat het niet ophoud bij schilderij en sculptuur gaan we in deze lessenserie behandelen. Wat gebeurt er om het kunstwerk heen en wat doet dit met de manier waarop we het kunstwerk ervaren? Hoe werken de muren en de vormen van een ruimte mee aan de beleving. Wat voor een context bepalen de vormen van een plek? Onze tijd is niet de tijd van de Stijl. Maar ruis is er! Hoe kunnen we een beeld onttrekken uit deze ruis en in de aandacht zetten?

www.verfgeweld.nl

The background is an abstract composition of overlapping, textured shapes. A large yellow shape is on the left, a large red shape is on the right, and a blue shape is at the top. The shapes have a slightly grainy, paper-like texture.

Wolf Aartsen   Cecilia Rebergen
Vincent de Boer   Jop Vissers Vorstenbosch
Mitchel Breed   -
Maarten Dekker   HKU
Koen Doodeman   Stijl in de Stad
Lex Hoogendam   Studio Steltman